

Täysistunto

Perjantai 10.11.2017 klo 13.00—13.30

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.30.

Puhetta johti toinen varapuhemies Arto Satonen (13.00—13.30).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 9.11.2017 antanut hallituksen esitykset HE 173-175/2017 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 366, 398, 406, 407, 409, 410, 412–431, 433–441, 443, 444, 446, 451/2017 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 149/2017 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto on ehdottanut, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, lakivaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava lausunto. Asian käsittely keskeytettiin 8.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Vastoin puhemiesneuvoston ehdotusta on keskustelussa Timo Harakka Johanna Karimäen kannattamana ehdottanut, että myös sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan sekä ympäristövaliokunnan on annettava lausunto ulkoasiainvaliokunnalle.

Puhemiesneuvosto on 9.11.2017 pidetyssä kokouksessaan tarkistanut aiempaa ehdotustaan ja ehdottaa, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokun-

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

nan, lakivaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan, talousvaliokunnan, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ja ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

Selonteko hyväksyttiin.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Kun puhemiesneuvoston tarkistettu ehdotus on sama kuin Timo Harakan ehdotus, puhemiesneuvoston ehdotus hyväksyttäneen?

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksyttiin ja asia lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, lakivaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan, talousvaliokunnan, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ja ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

4. Kellojen kesäaikaan muuttamisen lopettaminen

Kansalaisaloite KAA 4/2017 vp

Toimenpidealoite TPA 14-15/2016 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 19/2017 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 19/2017 vp.

Keskustelu

13.02 **Ari Jalonen sin** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tunnettua, kansalaisaloitteelle annetaan tässä talossa aika iso arvo, ja näin tätäkin aloitetta käsiteltäessä on tunnettu suurta arvostusta aloitteen tekijöitä kohtaan ja asiantuntijakuuleminen on ollut sen mukaista. Kuitenkin asiantuntijakuulemisessa on käynyt varsin yksiselitteisesti ilmi, että kyseessä olevaa kesäaikaa ja kesäajasta luopumista ohjaa yksiselitteisesti direktiivi, joka on niin selkeästi minuutilleen kirjoitettu, että siitä ei kansallisvaltio voi ilman ongelmia luopua. Tämä johtaa siihen, että tämä kansalaisaloite hylätään tai esitetään hylättäväksi ja samoin tähän liittyvät toimenpidealoitteet.

Mutta asiantuntijakuulemisessa on saatu tietoa useista ongelmista, joihin tämä kesäaikaan siirtyminen johtaa. Siellä on muun muassa terveyshaittoja, ihan taloudellisia haittoja ja jopa toimenpidealoitteessa viitattuja maatalouden haittoja esimerkiksi maitotiloilla, lehmän utareet kun eivät tunne sitä kesäaikaan siirtymistä. Me olemme käsitelleet asiaa varsin perinpohjaisesti, mutta kuitenkin direktiivin ohjatessa tämä tulee hylätä. Mutta se iso johtopäätös, mikä asiantuntijakuulemisesta on, on vastaavanlainen kuin kansalaisaloitteesta. Tämä ydin tästä mietinnöstä kuuluukin seuraavasti: "Valiokunta kuitenkin korostaa, että valtioneuvoston tulee ryhtyä vaikuttamaan voimakkaasti ja aktiivisesti EU-tasolla siten, että kellojen kesäaikaan siirtämistä koskevasta kesäaikadirektiivin velvoitteesta luovutaan. Ensisijaisena tavoitteena tulee olla, että kellojen kesäaikaan siirtämisestä luovutaan yhtenäisesti koko Euroopan unionin alueella." Direktiivin vaikutuksesta asia tulee hylätä, mutta valiokunta suorastaan velvoittaa Suomea ajamaan kyseistä asiaa. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

13.06 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat! Hyvät muut paikallaolijat! Tämä on kansalaisaloite, jonka itse myös kansanedustajana allekirjoitin. Tämän kansalaisaloitteen on allekirjoittanut yli 70 000 suomalaista, ja itse asiassa merkille pantavaa oli se, milloin näitä allekirjoituksia tähän kansalaisaloitteeseen tuli: niitä tuli Kansalaisaloite.fi-palvelun mukaan nimenomaan näiden kellonajan muutosten yhteydessä. Aktiivisimpia päiviä olivat 27. lokakuuta, 9. marraskuuta sekä 23., 26. ja 27. maaliskuuta. Tämä jo yksin kertoo siitä, että ajan muuttaminen ärsyttää suomalaisia. Mutta pelkästään ärsytyksestä tässä ei ole kyse. Itse olen tästä tehnyt ensimmäisen esityksen jo useita vuosia sitten, ja tässäkin salissa on monia kollegoja, jotka ovat tehneet esityksiä, ja olen tyytyväinen, että nyt myös kaikki Suomen EU-parlamentaarikot ovat liittyneet tähän rintaan tämän järjettömän toiminnan lopettamiseksi.

Suomiin siirtyä kesäaikaan maaliskuun viimeisenä sunnuntaina ja poistuu kesäajasta lokakuun viimeisenä sunnuntaina. Meidän ottaessamme toisen kerran kesäajan käyttöön 1981 sitä perusteltiin silloin energiansäästöllä auringonvalon riittäessä myöhempään sekä aikaeron säilymisellä tärkeimpiin kumppaneihimme. Nykyisin kuitenkin maailma pyörii aika lailla 24/7-periaatteella, ja tämä peruste on kyllä aika lailla vanha. Niin sanotulla viirastotyöajalla ei ole enää suurta merkitystä digitalisoituneessa, globaalissa tietoyhteiskunnassamme. Muutama vuosi sitten itse asiassa meidän aikaeromme Venäjään kasvoi kahdeksan tuntiin, kun tärkeä, toivottavasti tulevaisuudessa myös tärkeä, naapurimaamme otti kesäajan käyttöön pysyvästi. Eli tuokin peruste, jota käytettiin 1981, on hävinnyt.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen mukaan kesäaikaan siirtyminen häiritsee myös yöunta tekemällä siitä katkonaista ja kevyempää vaikuttaen samalla vireystasoon sekä työtehtävien suorittamiseen. Unitutkijat uskovatkin, että kellojen siirtelyllä hankaloitetaan väestön rytmejä siinä määrin, että kesäaikaan siirtymisestä saatavat hyödyt, jos niitä on, eivät ole edes sen arvoisia. THL:n selvityksen mukaan kellojen kääntely häiritsee yöunta tekemällä siitä hyvin katkonaista pidemmälläkin aikajänteellä. Unitutkijat uskovatkin, että olisi järkevämpää pysyä tässä yhdessä ajassa.

Kellojen siirtämisestä johtuvat häiriöt havaitaan helpoiten kiireisessä ja vaativassa työssä, ja lisäksi ne aiheuttavat fyysisiä sekä psyykkisiä oireita. Tutkimuksissa — eli tämä perustuu tutkimukseen — on havaittu, että myös esimerkiksi sydäninfarktien määrä lisääntyy aina keväisin ja syksyisin kellojen siirron aikaan. Viime vuonna valmistuneessa saksalaisessa tutkimuksessa sydäninfarkteja tapahtui kellojen siirron jälkeisellä viikolla jopa 27 prosenttia enemmän kuin muuna aikana. Suomessa, vastaavassa suomalaistutkimuksessa luku oli hivenen pienempi mutta kuitenkin merkittävä: kasvua 15 prosenttia. THL:n tutkimusprofessori Timo Partosen mukaan kolmas tutkimus, joka tehtiin Tanskassa, kertoo samaan aikaan myös masennuksen lisääntyneen useita viikkoja kellojen siirron ympärillä. Partonen totesikin samalla, että kellojen siirtäminen aiheuttaa merkittäviä riskejä ihmisten terveydelle ja siitä olisi syytä luopua.

Kellojen siirtämisestä johtuvat häiriöt havaitaan siis niin ihmisten työelämässä ja arjessa mutta myös, niin kuin valiokunnan puheenjohtaja toi esille, vaikkapa suomalaisen ruuantuotannon, maitotilojenkin, arjessa. Kesäaikaan siirtyminen on usein ongelma siis eläinten parissa, erityisesti maitotaloudessa toimiville. Eläimet eivät yleensä omaksu kesäaikaa, vaikka ympäröivä yhteiskunta muuttaisi elämänrytmiään. Tuotantoeläimien rytmiä pyritään tiloilla muuttamaan porrastetusti, mutta tästäkin huolimatta ajan muutos voi olla liian suuri rasitus. Tiettyihin ruokinta- ja lypsyaikatauluihin tottuneet eläimet kärsivät ke-

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

säaikaan siirtymisestä, ja muutos on havaittavissa esimerkiksi maitotuotoksen laskuna ja stressitason nousuna.

Kesäaika on perusteltu sillä saavutettavilla hyödyillä, mutta todellisuudessa näitä hyötyjä ei voida tieteellisesti todistaa. Niin kuin edellä kerroin, tutkimusnäyttöä on paljon sen puolesta, että kellojen siirtäminen kesäaikaan aiheuttaa pelkästään haittaa.

Valiokunnan puheenjohtaja totesi, että tämä kansalaisaloite teknisesti joudutaan hylkäämään, sillä taustalla on EU-tasoinen direktiivi vuodelta 2002, mutta itse pidän kuitenkin itse asiassa tätä valiokunnan mietintöä itse asialle myönteisenä. Valiokunta korostaa ja edellyttää, että valtioneuvoston tulee ryhtyä vaikuttamaan voimakkaasti ja aktiivisesti EU-tasolla siten, että kellojen kesäaikaan siirtämistä koskevasta kesäaikadirektiivin velvoitteesta luovutaan. Ensisijaisena tavoitteena tulee olla, että kellojen kesäaikaan siirtämisestä luovutaan yhtenäisesti koko Euroopan unionin alueella. Itsekin pienen hetken tämän asian käsittelyssä valiokunnassa olin mukana ja pistin tyytyväisyydellä merkille sen, että valiokunta kuitenkin alleviivasi, että jos muilla EU-mailla ei ole valmiutta tähän, niin Suomen pitää olla myös aktiivinen siirtymään tässä itse etunojassa yhteen aikaan, mikä olisi perusteltua.

Arvoisa puhemies! Tätä samaa sukua on myös ajatus siitä, että meidän kannattaisi vaihtaa aikavyöhykettä, ja toivon, että myös tätä keskustelua Suomessa käytäisiin enempi. Meidän kannattaisi vaihtaa aikavyöhyke Euroopan kanssa yhteiseen. Se itse asiassa parantaisi meidän asemaa merkittäväällä tavalla. Me olisimme ensimmäinen alue, joka sieltä lähtisi aamulla mukaan, ja siitä olisi hyötyä. Toivon, että tämä asia myös samalla selvitetään.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt on mahdollista pyytää vastauspuheenvuoroja.

13.14 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen itsekin allekirjoittanut tämän toimenpidealoitteen, joka on tässä yhtenä pohjana — kansalaisaloitteen lisäksi tässä on useampia toimenpidealoitteita. [Edustajan mikrofoni ei toiminut.] — Jatkanko viereiseltä paikalta?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Jatka vain puheenvuoroa.

Arvoisa puhemies! Toivottavasti saan sitten muutaman sekunnin ylimääräistä, [Puhemies: Kyllä!] vaikka yritän asiani ilmaista hyvin tiiviisti.

Arvoisa puhemies! Kannatan kesäajasta pois siirtymistä. Tämä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintöhän on, kuten tuossa edustaja Heinonen äsken hyvin totesi, käytännössä myönteinen kesäajasta pois siirtymiseen. Tässä tarvitaan nyt reipasta yhteistä EU-vaikutamista suomalaisilta mepeiltä ja muilta vaikuttajilta. Tästä meillä on jo hyvää kokemusta LULUCF-direktiivin kohdalla. Kuten aikaisempi puhuja hyvin totesi, kesäajan siirroilla ja kellojen siirroilla kesäajasta talviaikaan on kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja erityisesti tuotantoeläimiin maataloudessa.

Arvoisa puhemies! On pakko myöntää, että nyt kun ollaan talviaikaan siirrytty, niin itsestänikin tuntuu siltä, että nyt ollaan niin kuin oikeassa ajassa ja omankin kellon kannalta oikeassa ajassa. [Puhemies koputtaa] Toivottavasti tämä asia etenee omalta osaltaan tälläkin päätöksellä.

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

13.15 Outi Mäkelä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä aloite on todellakin tarpeellinen, ja on tärkeää, että tästä vanhasta jäänteestä vihdoinkin luovuttaisiin. Se hankaluushan tässä on ollut, että tämä ei ole meidän maamme päätöksillä yksin toteutettavissa vaan että tässä tarvitaan eurooppalaista konsensusta. Siinä mielessä on tärkeää, että tässä aloitteen käsittelyssä ovat nämä ponnet vahvat. Moni on pohtinut myös sitä, olisiko sittenkin se oikea aika tämä kesäaika, jolloin valoisuutta jäisi siihen iltapäivään enemmän, pitäisikö sitten kellot pysäyttääkin siihen kesäaikaan eikä talviaikaan. Sitäkin voisi pohtia siinä vaiheessa, jos nyt sitten päästään tässä etenemään, mikä se meidän aikavyöhykkeemme varsinaisesti on. Mutta itse kannatan lämpimästi tätä kellojen typerän siirtelemisen lopettamista. Sillä ei ole tänä päivänä sähkönsäätön tai muunkaan kannalta mitään merkitystä.

13.16 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kansalaisaloite on sellainen, jota lämpimästi kannatan. Kansalaiset tietävät. Jos ajatellaan nyt tätä EU-direktiiviä, joka tästä määrää, taas sieltä tulee sellainen laki ja direktiivi, joka aiheuttaa meille tällaisen pakollisen tarpeen, että me emme voi mennä siihen vanhaan systeemiin takaisin. Tässä mietinnössä, mikä nyt on tullut valiokunnasta, olen myös näkevinäni hyvin positiivisen kannan tähän kansalaisaloitteeseen. Siinä ihan todetaan, että EU-direktiivi määrää sen, että tähän ei voi mennä suoraan, mutta toiveissa on. Kaikki Suomen mepithän ovat tämän kannalla, että palautettaisiin tämä vanha aika takaisin. [Puhemies koputtaa] Niin kuin on todettu, tästä hyötyisivät sekä ihmiset että eläimet.

13.17 Simon Elo sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos en olisi EU-kriitikko, niin tällaiset kysymykset minusta EU-kriitikon tekisivät. Masentavaa tässä kysymyksessä on nimenomaan EU:n toiminta. Voimmeko me löytää tällaista konsensusta? Toivoisin, että EU-maissa sellainen löytyisi, mutta hyvin epätodennäköiseltä se vaikuttaa. Kyllä olen tässä sitä mieltä, että vaikka valiokunnan mietintö on tälle positiivinen siinä mielessä, että lähdetään neuvottelemaan EU-tasolla ja se on se ensisijainen tie, niin kyllä Suomen tässä täytyisi uskaltaa suoraan vain rikkoa tätä EU-säädöstä. Kuka meistä uskoo, että komissio laittaisi Suomen jonkinlaiseen oikeusmenettelyyn, sääntömenettelyyn tällaisen kysymyksen takia? Ei missään tapauksessa. Meidän täytyy tällaisessa kysymyksessä uskaltaa näyttää, että me pidämme suomalaisten puolta siltä osin, että kansa tukee tätä esitystä, että kesäajasta luovutaan. Käsitykseni on se, että suurimmassa osassa EU-maita kansalaisten mielipide on aivan sama. Mutta tätä konsensusta ei pysty rikkomaan, ellei joku uskalla toimia ensin.

13.18 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täytyy nyt kiittää kyllä edustaja Heinosen hyvää alustavaa puheenvuoroa siitä, että Eurooppa sairastuu, ihmiset saavat sydänkohtauksia. Tämä ei ole terveyden kannalta mitenkään järkevää. Joskus on ollut perusteltua liike-elämän kannalta, että olemme yhdessä eurooppalaisessa ajassa. Tänä päivänä digitaalisuus hoitaa liiketoimintaa, ihmisten liikkuvuus ei ole niin tärkeää ja se kohtaantuminen siellä. On huomioitava, että mietinnön lausuntoihin tuli paljon myöskin, sanotaan nyt, perhepäivähoidosta ja varhaiskasvatuksesta, lasten kouluun menemisestä ja siellä olevista oppimisvaikeuksista, joita tulee tässä yhteydessä. No, toki vaikeuksia on myöskin eläintiloilla, mutta MTK:lla ei ollut tähän mitään lausuttavaa. Se on etujärjestöltä ihmeellinen reaktio.

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

Toivotaan, kuten edustaja Mäkelä sanoi, että sitten kun pysytään yhdessä ajassa, ollaan kesäajassa ja se on oikea.

13.19 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Niin kauan kuin maapallo on pyöreä, tavallaan näiden aikavyöhykkeiden kannattaisi olla kyllä ihan omalla paikallaan. Tunti sinne, tunti tänne, muutokset ovat aina jonnekin suuntaan, ja kyllä ne ihmisten arkea koskettelevat. Toki tietysti tekniikka on tullut auttamaan sitten tuossa fyysisessä kellojen siirtämisessä, ettei nyt tarvitse sitä yötä valvoa ja odottaa, milloin se siirto pitää sitten lähteä tekemään.

Arvoisa puhemies! Tähän kansalliseen itsekkyyteen ja tietäntyyppiseen kriittisyyteen Euroopan unionin ja muihinkin maailman asioihin liittyen minäkin katson, että on paikallaan, että Suomi edustaessaan omaa näkökulmaa vie sitä eteenpäin. Yhtenä esimerkkinä voin ottaa esimerkiksi tietotekniikan puolella nämä ö- ja ä-kirjaimet. Suomen olisi pitänyt alun perin aikoinaan lähteä siihen, että meidän kansalliseen kielivalikoimaamme kuuluvat ääkköset ja ö:t ja niin edelleen eikä niin, että ne ovat sitten pelkkiä a- ja o-kirjaimia — tietäntyyppistä kansallista itsekkyyttä, [Puhemies koputtaa] se on ihan hyväksi.

13.20 Laura Huhtasaari ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kellojen siirtelystä on enemmän haittaa kuin hyötyä. Kannatan kellojen siirtelyn lopettamista ja kannatan tätä kansalaisaloitetta.

Minulla on ollut jo pitkään tapana sanoa, että joka päivä tulee aina yksi syy erota EU:sta. Tässäkin EU kaventaa Suomen poliittista liikkumavaraa päättää siitä asiasta, siirtääkö Suomi kelloja vai ei. Kellojen siirtely on harmonisoitu kaikkia jäsenmaita velvoittavalla EU-direktiivillä. Tämä tarkoittaa, että kaikkien EU-maiden on siirryttävä kesä- ja talviaikaan samana päivänä. On hyvä, että mepit ovat sitä mieltä, että Suomi voisi ajaa asiaa Euroopan unionin neuvostossa, ja yksi mahdollinen ratkaisu olisi, että jatkossa jäsenmaat saisivat itse päättää, siirtävätkö kelloja vai eivät.

13.21 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On erittäin hyvä asia, että tämä kansalaisaloite on aikanaan tehty ja saa myöskin arvoisensa käsittelyn. Itse lämpimästi toivon, että tästä jatkuvasta kellojen siirtelystä edestakaisin päästään eroon ja luovutaan.

Kyllähän tosiasia on, että tämä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö on todella painava, kun sen lukee tarkkaan. Sehän lähtee siitä, että liikenne- ja viestintävaliokunta suhtautuu saamansa selvityksen perusteella myönteisesti kellojen kesäaikaan siirtämisestä luopumiseen, ja myöskin mietinnössä todetaan, että valtioneuvoston tulee ryhtyä vaikuttamaan voimakkaasti ja aktiivisesti EU-tasolla, jotta tästä jatkuvasta kellojen siirtelystä päästään pois. Valiokunnassa kyllä asiantuntijoiden mielipiteet olivat hyvin yksiselitteisiä: nykyisellä kellojen siirtelyllä ei ole positiivista vaikutusta, vaan pikemminkin aina negatiivisia vaikutuksia moneen asiaan, niin kuin täällä on tullut esille. Erityisesti haluan painottaa, [Puhemies koputtaa] että suomalaisten meppien rooli on tässäkin asiassa tärkeä.

13.23 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä asia tuli kansalaisaloitteen kautta käsittelyyn. Nyt meillä on taas edessämme konkreettinen esimerkki siitä, kuinka itsenäistä päätöksentekomme EU-jäsenenä on. Kun direktiivi sanoo, että kelloja käännetään, niitä sitten käännetään, haluttiin tai ei, oli siinä järkeä tai ei. Siihen

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

olen tyytyväinen, että valiokunnan kannassa velvoitimme valtioneuvoston vaikuttamaan direktiiviin EU-tasolla.

Kuitenkin täytyy kysyä ja herättää epäilyksiä siitä, että kun näin pienessä asiassa meidän on mentävä kysymään lupaa Brysselistä, niin miten sitten suurempien ja kenties vakavampien kysymysten kanssa. Olisi ehkä hyvä havahtua siihen, kuinka EU kaventaa kansallista suvereniteettiämme, ja avata keskustelua, mitä teemme asian suhteen. Jatkammeko edelleen tuulimyllyjä vastaan taistelemista Brysselissä vai alammeko siirtyä kohti itsenäisyytemme takaisin ottamista?

13.23 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen itsekin tämän toimenpidealoitteen allekirjoittanut, ja aivan kuten lähetekeskustelussa tuossa syksyllä totesin, kannatan vahvasti kesäajasta luopumista. Tuon edustaja Heinosen jälleen kerran seikkaperäisen puheenvuoron jälkeen on vaikeaa tuoda esille enää uusia tätä esitystä puoltavia seikkoja.

Vaikka nyt valiokunta mietinnössään toteaa, että tämä on EU-vaikuttamisen kautta vietävä läpi, niin näen, että meidän on syytä kaikissa EU-pöydissä, missä olemme, edistää tämän aloitteen etenemistä. Nämä kansanterveydelliset ja kansantaloudelliset vaikutukset ovat niin suuret, että näen kyllä tämän aloitteen edistämisen varsin arvokkaana. Jos ministeri Berner olisi täällä ollut paikalla — onkin täällä paikalla — niin olisin esittänyt kysymyksen... [Antti Kurvinen: Tuli kun käskettiin!] — Tuli juuri kuin pyynnöstä. — Olisin esittänyt kysymyksen: miten todennäköisenä pidätte tätä aloitteen etenemistä EU:ssa?

Joka tapauksessa yhdyin vahvasti tähän [Puhemies koputtaa] aloitteen henkeen.

13.25 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On mukavaa ja miellyttävää lukea valiokunnan mietintöä. Se on lyhyt mutta ytimekäs, ja siinä käy asia todella hyvin ilmi. Tämä kellojen kääntö on sellainen asia, että se on tullut kautta vuosien vastaan tuolla ihmisten kanssa keskustellessa ja siinä myös konkreettisesti kansalaiset ovat huomanneet, kuinka vahva vaikutus ja miten suuri merkitys EU-direktiiveillä on tavallisen kansalaisen arkeen myös meillä Suomessa. Elikkä kellojen kääntöä on perusteltu sillä, että se on EU-direktiivi ja se on kaikkialla samanlainen.

Tämä mietintö on erittäin hyvä ja sen korostus siitä, että valtioneuvoston tulisi ryhtyä vaikuttamaan voimakkaasti ja aktiivisesti. Miten se sitten tapahtuu? Toivottavasti siinä vaikuttamisessa on pontta, voimaa ja vahvuutta ja me saamme tätä asiaa muutettua.

Yövuorolaisena, entisenä yöhoitajana tämä asia on erittäin tuttu, koska kuinka ollakaan joka kerta silloin sattui olemaan minun yövuoroni, kun kelloa käännettiin. 13—14 vuotta sitä yötyötä olen kaikkiaan tehnyt, [Puhemies koputtaa] ja se on silloin tunti enemmän työaikaa.

13.26 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että tällainen aloite on tehty, ja kannatan sitä lämpimästi. Sitä, että Euroopan unioni on näissä asioissa lähtenyt sellaiselle linjalle, että lähdetään jopa ajan kanssa kilpailemaan, en pidä kovin hyvänä enkä ollenkaan hyvänä. Toivon, että Euroopan unionissa meidän meppimme, europarlamentaarikot pontevasti ajavat tätä kesäajan poistamista kokonaan, että meillä olisi Euroopassa yksi yhteinen aika kaikille. Ja toivon samalla hartaasti, että Euroopan unioni keskittyisi niihin olennaisiin asioihin, mitä siellä varmasti työpöydillä riittää aivan riittävästi, ja lopetettaisiin tällainen turhanaikainen kellojen siirtely ja niiden asioi-

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

den kanssa pyöriminen, koska todellakin kun katsoo noita asioita, mitä Euroopassa tällä hetkellä tapahtuu, siellä on pikkasen isompaakin tekemistä. Että tällaiset jonninjoutavat asiat heitettäisiin romukoppaan ja annettaisiin kellon käydä rauhassa ja ihmisten olla rauhassa. Sillä olisi paras kansanterveydellinen lopputulos joka tapauksessa.

13.27 Jyrki Kasvi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on paljon moitittu Euroopan unionia siitä, että meillä on kesäaika. Kannattaa kuitenkin muistaa, että me olimme Euroopan unionin jäseniä jo silloin kun kesäaikadirektiivi määrättiin, eli me olimme itse päättämässä sitä kesäaikaa ja me olemme ihan yhtä vastuussa kuin kaikki muutkin. Mutta onneksi sen, minkä me olemme itse pieleen säätäneet, me voimme myös itse EU-tasolla korjata.

Sen verran haluan kyllä edustaja Hoskosta oikaista, että tämä ei ole pikkuasia. Tämä on iso terveysasia, tämä on iso talousasia ja tämä on iso riesa suurelle osalle ihmisistä.

13.27 Johanna Karimäki vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansalaisaloite on kannatettava, ja liikenne- ja viestintävaliokunta on tehnyt tässä hyvää, huolellista työtä. Oli itsellenikin oikeastaan yllätys, kuinka paljon kellojen siirtelyllä on myös terveysvaikutuksia ja vaikutuksia talouteen, vaikutuksia eläimiin, vaikutuksia ihmisiin. Jotkut ovat paljon herkempiä kuin toiset. Minusta on tärkeää nyt kun meppimme ovat tässä yksituumaisia ja Suomen eduskunnassa on vahva tahto luopua kellojen siirtelystä, että tätä viestiä viedään vahvasti EU:hun. Haluaisin nähdä senkin, että muissa maissa syntyisi tällainen vastaava kansanliike ja tahto luopua kellojen siirtelystä.

13.28 Ari Jalonen sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan tästä keskustelustakin huomaa, että vaikka teknisesti tämä aloite joudutaan hylkäämään, niin tästä keskustelusta voidaan päätellä, että henkisesti tasolla tämä on kansalaisaloite, jonka eduskunta hyväksyy. Kaikki yksimielisesti valiokunnassa päätyivät tähän johtopäätökseen, ja kuten huomataan salista, koko eduskunta on samalla kannalla. Tästä tulee historiaan jäävä kansalaisaloite.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Tässä vaiheessa myönnän vielä puheenvuoron ministeri Bernerille, 2 minuuttia.

13.29 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdyn edustaja Jalosen juuri käyttämään puheenvuoroon. Kun kyseessä on kansalaisaloite, jonka valiokunta on ottanut myönteiseen käsittelyyn ja jota täällä salissa puolelataan, silloin minä myöskin otan sen vastaan ja tartun asiaan. Minulla on tapaaminen ei ensi vaan sitä seuraavalla viikolla komissaarin kanssa, ja siinä on ensimmäinen mahdollisuus käydä tästä asiasta keskustelua. Me myöskin teemme ministeriöstä käsin yhteydenoton komissioon, jolta pyydämme asian selvittelyä, ja sitten katsotaan, miten prosessi lähtee liikkeelle. Sitoudun henkilökohtaisesti siihen, että vien tämän asian eteenpäin myöskin EU:ssa. — Kiitos.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

5. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ortodoksisesta kirkosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 98/2017 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 20/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.11.2017 pidettävään täysistuntoon.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtioneuvostosta annetun lain 1 ja 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 131/2017 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 21/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.11.2017 pidettävään täysistuntoon.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2017 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 22/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.11.2017 pidettävään täysistuntoon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion virkamieslain 7 ja 8 c §:n ja turvallisuus selvityslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 70/2017 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 23/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.11.2017 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 137/2017 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.11.2017 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 116/2017 vp

10. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 14.11.2017 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola